

LANGESO

messe for juletræer og pyntegrønt

2008

Af seniorkonsulent Claus Jerram Christensen, studerende Betina Vind Ebbesen & afsætningsmedarbejder Henrik Mainz

Den 17. fagmesse for juletræer og pyntegrønt foregik vanen tro den tredje torsdag i august, der i år lå så sent som den 21. august. Her kunne man møde

gamle bekendte, skabe nye kontakter, gøre brug af messetilbud, se kåringen af årets juletræ samt lytte til faglige foredrag i Laurbærhuset.

På årets messe var der knapt 100 udstillere, som dækkede hele spændet fra frø til fest. Dette er en tilbagegang fra tidligere år, og det er nok især de danske udstillere, som

Efter flere år i top 3 lykkedes det endeligt for Maglesø plantage. En glad og stolt Ebbe Bach ved det vindende træ. Foto: Christine Blödtner-Piske.

der er blevet færre af. Der var omkring 2.200 besøgende på messen, hvilket er en fremgang sammenlignet med sidste års messe. Dermed er Langesømessens fortsat samlingsstedet for branchen og den største juletræsmesse i Nordeuropa. Udviklingen går fortsat i retning af flere besøgende fra udlandet, mens antallet af de danske gæster derimod nok er stagnerende. Hovedindtrykket bliver derfor en stadig mere international messe. Vejret viste sig til en start fra sin pæneste side, men senere på dagen faldt et par kraftige byger, som fik såvel udstillere som publikum ind på de ellers velbesøgte stande. Bygerne var på deres højeste lige op til uddelingen af prisen for årets juletræ, hvilket gav travlhed/tæthed i ON/DJ teltet.

Årets juletræ

Traditionen tro arrangerede DJ igen i år konkurrence om, hvilket træ der er Danmarks flotteste juletræ, og havde gjort plads foran informationsstanden til en skov af jule-

Forst Flowmatic 500 Skovgødningsspreader

Velegnet til juletræ- og pyntegrønts kulturer, maskinen er en luftgødningsspreader, hvis blæser trækkes af traktorens kraftudtag. Gødningstilførslen og tudens svingninger trækkes af en oliemotor via traktorens olieudtag. Maskinen er liftophængt og derfor meget smidig til gødning i skoven.

SPECIFIKATIONER:

Tankindhold 500 kg / 1000 kg
Kastebredde op til 20 m, justerbar
Kastehøjde fra 2 - 3,5 m
Kraftbehov 35 hk
PTO 540
Gødningsmængde op til 2400 kg pr. time
Tud justerbar
Læsehøjde 1,24 m
Totalhøjde 1,80 m
Længde 1,60 m
Bredde 1,35 m
Vægt 370 kg

EKSTRAUDSTYR:

75° tud (standard) - 90° tud
Fjernbetjening - Højtryksfilter
Forhøjning for ekstra gødning.

Bovlundbjergvej 20 • DK-6535 Branderup J • Tlf. +45 7483 5233
Fax +45 7483 5395 • bovlund@bovlund.dk • www.bovlund.dk

BOVLUND ^{AS}

De sidste ting gøres klar inden det store ryk ind på ON/DJ standen.
Foto: Betina Vind Ebbesen.

Flere udenlandske firmaer med speciale i bearbejdning af klippegrønt deltog i årets messe. Foto: Henrik Mainz.

træer. I år konkurrerede 15 juletræer om titlen som Danmarks flotteste juletræ, og det var mange gengangere blandt deltagerne i konkurrencen. Der blev afgivet i alt 143 stemmer, og på trods af flere voldsomme skybrud, mødte mange folk op til præmieoverrækkelsen.

Vinderen af konkurrencen og den flotte Georg Jensen Stjerne blev Maglesø Plantage, med 22 % af stemmerne. Maglesø plantage har i flere år ligget i top 3 i konkurrencen, og i år lykkedes det så at blive nummer 1. Nummer 2 blev Carl Ove Madsen med 19 % af stemmerne, og nummer 3 Evergreen Farm med 18 % af stemmerne. Der var ikke mange stemmer der skilte henholdsvis nr. 1, 2 og 3 i årets konkurrence. Til gengæld samlede top 4 hovedparten af stemmerne med i alt 71 %. Samtidig var der også stor forskel på træerne, hvilket bekræfter, at der er flere meninger om, hvordan et flot juletræ skal se ud. Træerne i top 3 havde dog alle det til fælles, at de var naturgroede, og dermed

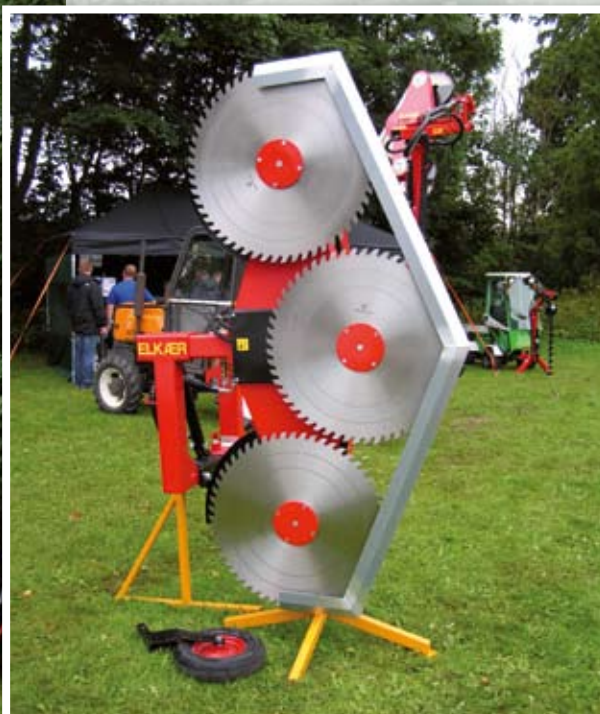
fortsætter tendensen fra de forrige års konkurrencer. Det virker som om at deltagerne i år har noteret denne kendsgerning, idet der i år blev indleveret mange naturgroede træer.

I år har DJ som noget nyt bedt alle deltagerne om at udfylde et lille spørgeskema med oplysninger om træet. Både for at foreningen kan få et lille fingerpeg om, hvordan træerne bliver dyrket, men samtidig er det meningen at alle træer med dertil hørende oplysninger bliver præsenteret i næste nummer af Nåledrys, for at give en lille guleroed for at deltage i konkurrencen. Deltagerantallet har i de sidste par år været lavt og det er ærgerligt, fordi juletræskonkurrencen ikke bare er en konkurrence. Udstillingen af træerne er velbesøgt, og giver mulighed for, at folk kan diskutere sortering og kvaliteter samt forskelle i måder at dyrke træerne på. Udstillingen giver også de udenlandske opkøbere mulighed for at se, hvad de danske producenter har at byde

på. Selv om man ikke vinder, oplever mange af deltagerne, at de bliver kontaktet af interesserede købere, hvilket også var tilfældet i år. Med konkurrencen har man mulighed for at vise sine træer frem, da der efter at afstemningen er slut, bliver sat skilte på alle træer med kontaktoplysninger på producenten. Så derfor opfordrer vi igen alle til at medbringe et træ til konkurrencen næste år, det bidrager på flere måder.

Original Nordmann standen midt på markedspladsen

Det store telt midt på markedspladsen var vanen tro den store fælles stand mellem Dansk Juletræsdyrkerforening og afsætningskampagnerne i Tyskland. Den gode placering sikrer, at de fleste af messens besøgende uundgåeligt vil komme forbi teltet, og en stor del vælger at kigge indenfor for at se, hvad der skulle være af nyheder eller for blot at få en god snak om markedsudviklingen med henblik på den kommende sæson. Der var

Sekunderet af Frans Theilby, Skov & Landskab fremviste Elkjær Maskinfabrik bl.a. dette aggregat til rationel nedklipping af klippegrønt – den mest lovende version er dog kun med én klinge og dermed lavere vægt. Foto: Claus Jeram Christensen.

i år ikke overraskende særdeles stort behov hos de besøgende for at få nøjere informationer om, hvorledes priser og afsætningsmulighederne forventes at komme til at se ud for både klippegrønt og juletræer. Mange var glade for at blive udstyret med prisstatistikkerne fra 2007. Tilbage meldingen fra flere var, at det er et ganske godt redskab, når man skal beregne og fastsætte prisniveauet hjemme på sin egen ejendom.

Som et led i fornyelsen af Original Nordmann kampagnerne og det generelle koncept, som vil komme til at tegne aktiviteterne fremover, er der indgået en aftale med HedeDanmark om, at Skovudstyr fremover varetager forhandlingen af Original Nordmann tilbehør og merchandise. Det frigiver mange ressourcer til andre gøremål. Og det kunne også ses i messeteltet, hvor den normale handel med disse varer nu ikke længere fandt sted. Til gengæld var indsatsen omkring information til branchen i stedet stærkt intensiveret. Især var der fra mange besøgende

Tågesprøjter fra én af Europa's førende fabrikker i specialsprøjte
Trailersprøjter fra 1.000 l – 3.000 l
Liftsprøjter fra 400 l – 1.000 l

Rækkevidde: Op til 60m vandret og op til 35 m lodret

Pumpe med stor ydelse og tryk

Fås med drejbar flextud eller ståltud m.m. Galvaniseret ramme

Ring for yderligere information tlf. 74 75 12 05

Skærbæk Maskinforretning

v/ Bent Sørensen · Aabenraavej 17 · 6780 Skærbæk · Tlf. 74 75 12 05 · Fax 74 75 05 55

www.skaerbaekmaskinforretning.dk · info@skaerbaekmaskinforretning.dk

De konkurrerende træer tages i øjemål. Foto: Betina Vind Ebbesen.

LÆG PLANER MED PLANTEMÆGLERNE

ønske om at vide mere om mulighederne for produktion af Original Nordmann træer i udlandet. En del kom for at kommentere og give deres mening til kende omkring dette initiativ, men især de udenlandske gæster var stærkt interesserede i yderligere information og viden om, hvordan konceptet fremover kommer til at fungere. Interessen omkring de demonstrerede modeller af hvordan Original Nordmann sortererede træer kan se ud var således både stor og gav anledning til mange interessante samtaler.

Slutteligt var naturligvis også det nye store afsætningsskib præsenteret – nemlig Nordic Green, som nu kører på andet års kam-

pagne. Udstillingen viste, at kampagnen er ved at finde en form, der bliver godt modtaget rundt omkring på de udenlandske markeder. Mange forespørgsler omkring salgskanaler viser, at det virkelig er vigtigt for både kampagnen, men for så vidt også for hele branchen at løse det distributionsmæssige problem, der i øjeblikket bevirker, at det velsorterede og veldefinerede klippegrønt kan være relativt vanskeligt tilgængeligt for de mindre forarbejdende virksomheder. Prisen er blevet det afgørende og derved bliver der hos alt for mange aktører gået på voldsomt kompromis med kvaliteten og sorteringen. Derfor falder Nordic Green kampagne-konceptet i god jord hos de mange besøgende som kom forbi og gav deres mening til kende om projektet.

Rundt på messeområdet

For mange er årets Langesømesse stedet, hvor man møder hinanden, og det bærer derfor også ofte præg af, at det er de samme

ting og de samme mennesker, som hvert år er at finde på de forskellige stande. Alligevel er der dog hvert år også nogle enkelte ting, som falder i øjnene som et friskt pust i en ellers relativ traditionsbunden branche.

Grundlæggende var der en rigtig god stemning blandt udstillerne, som oplevede de stadigt stigende juletræspriser som en udsalgsgivende årsag til et forøget aktivitetsniveau på investeringssiden. Både maskinforretninger, tilbehørshandlere, planteskoler m.v. fortalte, at de oplever en stadig stigende optimisme blandt deres kunder, som betyder, at de bruger flere penge på at investere også i fremtiden. Og det kommer jo udstillerne til gavn.

Af deciderede maskinelle nyheder kunne ses en ny stor traktor på standen hos Compac Tree, som var blevet udstyret med et aggregat, som via elektrolyse kunne forbedre brændstoføkonomien på traktoren. Via restvarmen fra udstødningen bliver

Busturen var i år afløst af faglige foredrag i Laurbærhuset – her om skadevoldere ved Hans Peter Ravn. Skønsvi 150 besøgende valgte at lægge vejen forbi og høre om gødskning, skadevoldere og/eller vækstregulering. Foto: Lars Bo Pedersen.

vand spaltet i brint og ilt, og ilten tilbageføres i indsugningsluften, hvorved motoren for en bedre fyldning af kammeret med en højere udnyttelsesgrad til følge.

Hos Jumas kunne man se deres maskine til pakning af juletræer på CC-containere. Dette var måske ikke umiddelbart en nyhed, men dog i hvert fald en god illustration af, hvorledes distributionen har nogle udviklingsmuligheder, som endnu ikke er udnyttet fuldt ud i vores branche. Med den samme læsekapacitet pr. lastbil som ved de kendte systemer, er der absolut muligheder i at anvende denne transportenhed, som er grundigt indarbejdet i store dele af de salgskanaler, hvor juletræerne fremover kommer til at køre mere og mere.

Et omtalt PAF-projekt i de sidste par år har handlet om nedklipning af klippegrønt med rundsave monteret på en kranarm – en pyn-tegrøntklipper. Maskinen, der arbejder med et optimalt 11 meter højt tårn og en rækkevidde

på 6 meter fra kranen kunne ses på standen hos Elkjærs Maskinhandel. Frans Theilby, SL redegjorde for de seneste landvindinger på dette område, hvor ideen er, at rationalisere nedklipningen, så producenten kan spare omkostninger hertil. De kommende sæsoner vil sikkert bringe flere resultater vedrørende disse nye tiltag i klippegrøntproduktionen.

Hos firmaet Bols kunne man blive informeret om deres nye tiltag omkring Fair Trees, der dækker over Fair Trade certificerede træer. Certificeringskonceptet er et godt eksempel på egenskaber ved handelsprodukter, som i stigende grad vil blive efterspurgt af branchens store aftagere fremover – af lignende ordninger kan nævnes GlobalGAP. Ved at kunne garantere en række positive forhold i forbindelse med produktion og udvælgelse af produktet sikrer man, at signalværdien i det færdige juletræsprodukt forøges helt ude ved forbrugeren. Derved bliver det mere konkurrencedygtigt overfor den store "grå masse" af ikke specialiserede produkter.

Faglige punkter

Årets bustur var i år erstattet af foredrag i Laurbærhuset lige ved smedjen, hvor Skov & Landskab i samarbejde med Dansk Juletræsdyrkerforening hver ½ time afholdt foredrag over emnerne gødsning, skadevoldere og vækstregulering. Grundet PAF's sene start i 2008 havde det ikke været muligt at opnå finansiering til "messespecifikke" aktiviteter, hvorfor foredragene i højere grad havde fokus på "kendt" viden. Det faglige punkt vedrørende ukrudtsbekæmpelse lå lidt længere væk fra indgangen ved konkurrencepladsen. Den ændrede bustur skabte som forventet en del mere aktivitet på messearealet, men foredragene/de faglige punkter blev generelt ringere besøgt end i de tidligere år med busturen – skønsvis 150 besøgende så foredragene eller hørte om ukrudtsbekæmpelse. Konceptet med foredrag vil dog nok kunne forfines med mere annoncering, så det fremover vil kunne tiltrække flere tilhørere uden, at de besøgende skal på en timelang bustur uden for messearealet.

LYNEBORG GRØNT ApS

**Køb & salg af
pyntegrønt & juletræer
Salg af planteværn.**

Århusvej 56, Ring
8963 Auning
Tlf.: 8649 2600 · Bil: 4033 0786
Fax: 8649 2601

Det første foredrag startede kl. 10, hvor Lars Bo Pedersen, SL og Claus Jerram Christensen, DJ havde sat gødningsaktiviteterne i relation til årets 12 måneder. Måned for måned blev man guidet igennem relevante aktiviteter i relation til næringsstoffer og gødskning, og tilhørerne blev endnu engang mindet om vigtigheden af, at indsamle jord- og nåleprøver til vurdering af dyrkningsgrundlag og næringsstofstatus. Undervejs blev der givet gødningsanbefalinger for både traditionelle faste gødninger og bladgødning. Slutteligt resumerede indlægsholderne det danske klimasenario og slog fast, at virkningerne af disse klimaændringer ville få en endnu uafklaret betydning for dyrkningen af juletræer og klippegrønt i Danmark.

Efter ½ times snak om gødningsåret tog Hans Peter Ravn, SL over og redegjorde for forekomsten af skadevoldere i 2008- et år, der især var karakteriseret ved at være et "bladlus-år", men også med skader af gråsnuder, koglehalvmøl og mosegrise. Tilhø-

rerne blev gennem illustrative foto sat ind i kendetegn, livscyklus og bekæmpelse for en lang række insekter, herunder gamle kendinge som alm. ædelgranlus, ædelgranstammebladlus, brun ædelgranbladlus (som optrådte i mængder i 2008 på skudaksen af både nordmannsgran og nobilis) samt nogle store stammlus (*Lachnider*), hvis betydning endnu er uafklaret – læs mere i artiklen på side 4.

Som afslutning på den første runde foredrag fortalte Niclas Scott Bentsen, SL og Jan Jürgensen, DJ om deres resultater fra vækstreguleringsforsøgene i 2008. Resultaterne fra disse forsøg med bredsprøjtning af Pomoxon var – i lighed med de fleste producenters oplevelser – blevet påvirket af tørke i forsommeren, hvilket gjorde resultaterne mindre skarpe end forventet. Der havde dog været en klar effekt af dosering med Pomoxon, som betød mere end antallet af behandlinger. Problemer med skader i form af snoet vækst blev herefter belyst gennem

foto taget omkring behandlingstidspunkterne. Endeligt illustrerede Jan og Niclas udviklingen af vækstregulerede træer på medbragte træer med forskellige aldre. Alle foredragspræsentationer kan hentes på foreningens hjemmeside under publikationer.

Ved siden af konkurrencepladsen fremviste Paul Christensen, PC-Consult en række nye ukrudtsmidler. Heraf synes især Accurate og blandinger af Accurate og Pelican (DFF) og af glyphosat og Pelican at være de mest lovende midler til de fremtidige forårssprøjtninger. PC-Consult fik allerede i maj en off-label godkendelse til Pelican, og måske går godkendelsen til Accurate igennem inden foråret 2009. Det bliver nogle af emnerne på forårets temadage. Disse midler har en betydelig mere langvarig virkning end f.eks. Logo og Titus og må forventes at erstatte/supplere disse midler i løbet af nogle år.

SCHAUMANN PORTA LTRAKTOR

3-hjuls træk, frihøjde 2,4 m, trinløs justerbar bredde 2,0-3,0 m (udv. dæk)
37 HK dieselmotor, trinløs kørehastighed 0-12 km/t, 5 liftophæng
redskaber som bundklipper, gødningsudlægger og sprøjteskærm kan også leveres

Maskinfabriken SCHAUMANN

v/ Hugo Kaas-Pedersen

Landevejen 19, DK 5882 Vejstrup, Telefon 62 28 12 78, Fax 62 28 12 68,
e-mail: schumann@schumann.dk, homepage: www.schumann.dk